

Zmiany na rynku energii elektrycznej

Marcin Ścigan

Forum Operatorów Farm

Wiatrowych, 11-12.03.2020, Sopot

**Czego już
doświadczyliśmy?**

Transformacja energetyczna w Polsce

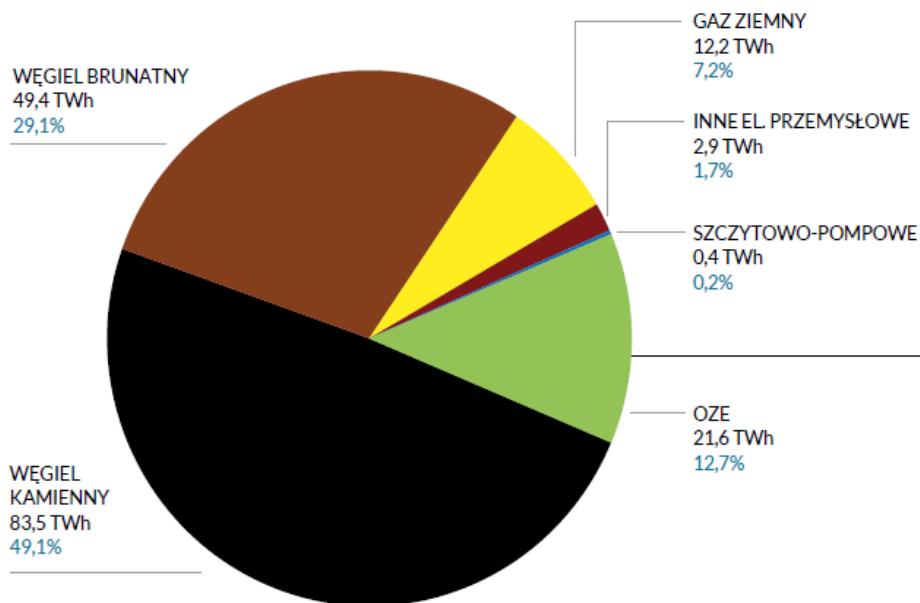
Edycja 2020

Najważniejsze wnioski

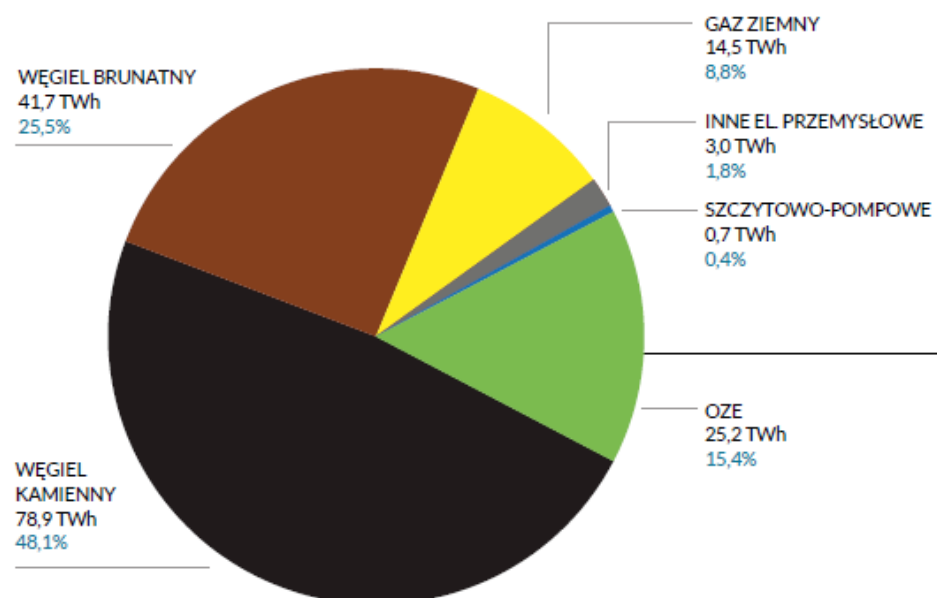
- Spadek produkcji energii elektrycznej, głównie produkcji z węgla brunatnego i kamiennego.
- Wzrost importu energii elektrycznej.
- Powolny powrót OZE, głównie za sprawą prosumenckiej fotowoltaiki.
- Paradoks węglowy: stałe zapotrzebowanie na ten surowiec – jego malejące wydobycie – jego rosnące zapasy.
- Postępująca dywersyfikacja dostaw gazu.

Produkcja energii elektrycznej

2018

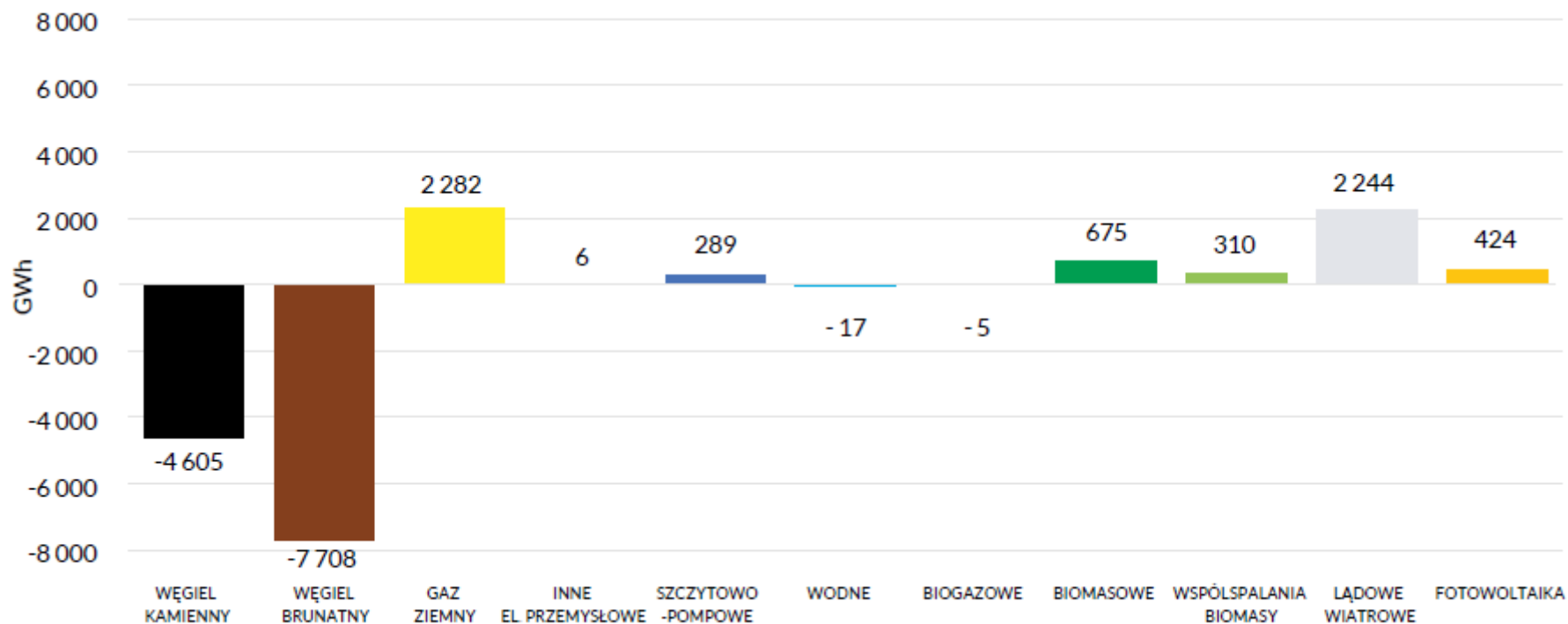

2019

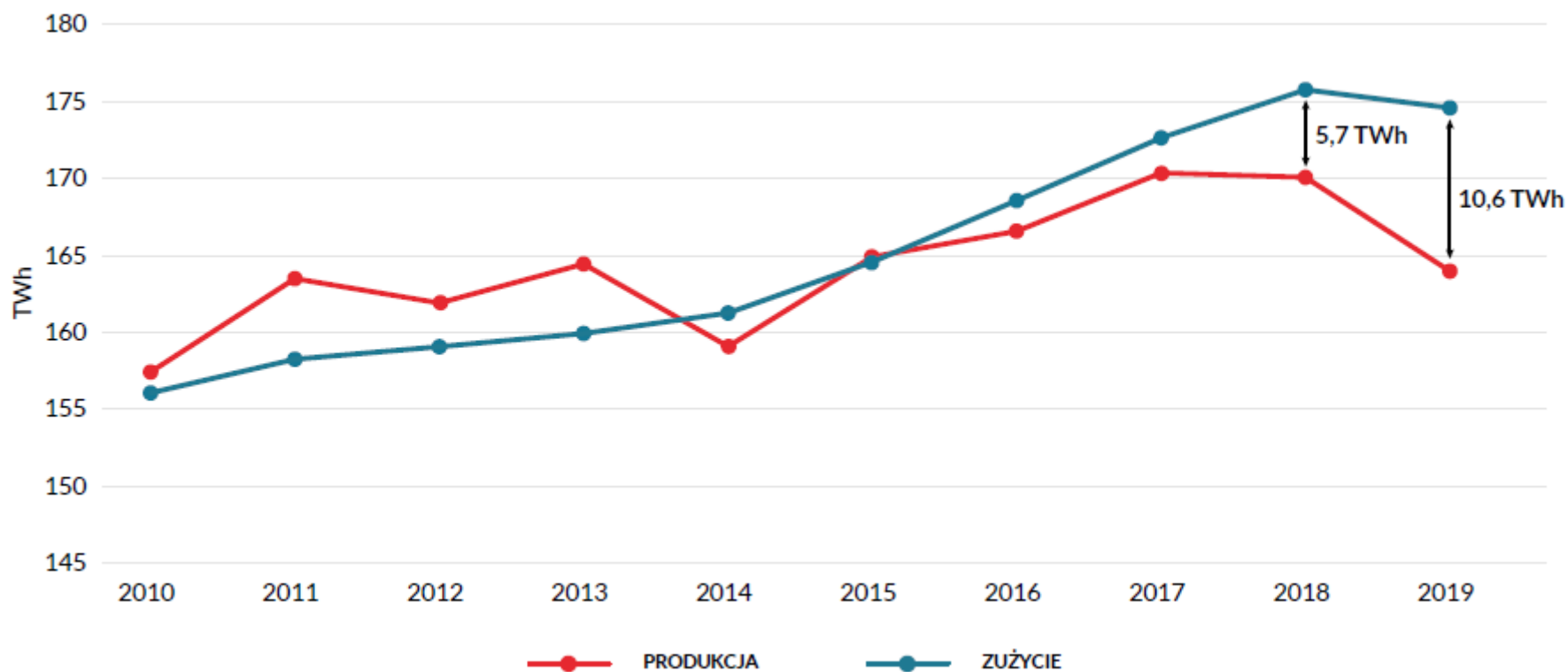

Źródło	2018	2019
Węgiel	78,2%	73,6%
OZE	12,7%	15,4%
Gaz	7,2%	8,8%

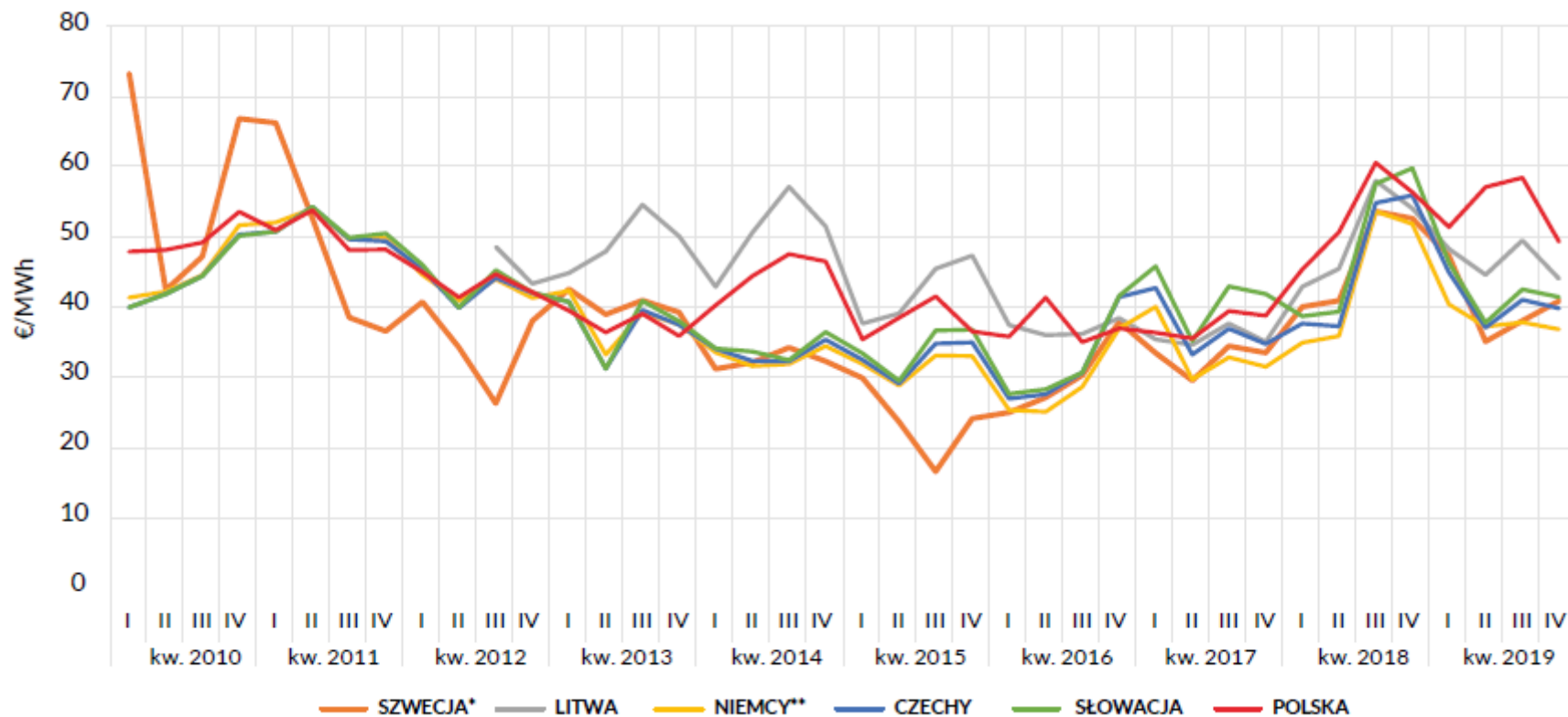
Zmiany w produkcji energii elektrycznej – 2019/2018

Krajowy bilans produkcji i zużycia energii elektrycznej

Porównanie cen spot energii elektrycznej

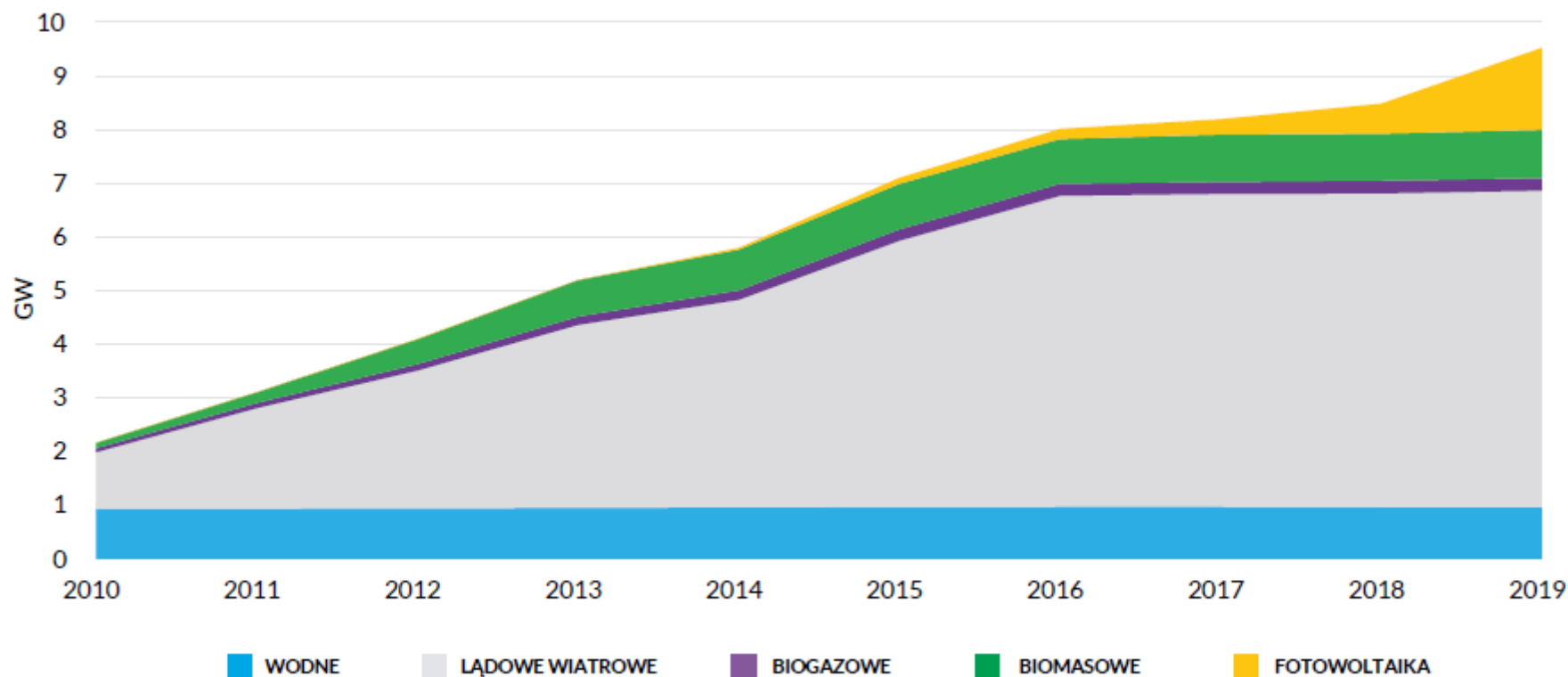
Opracowano na podstawie: TGE, EEX, Nordpool, OTE

* od 4 kwartału 2011r. na podstawie cen dla obszaru SE4;

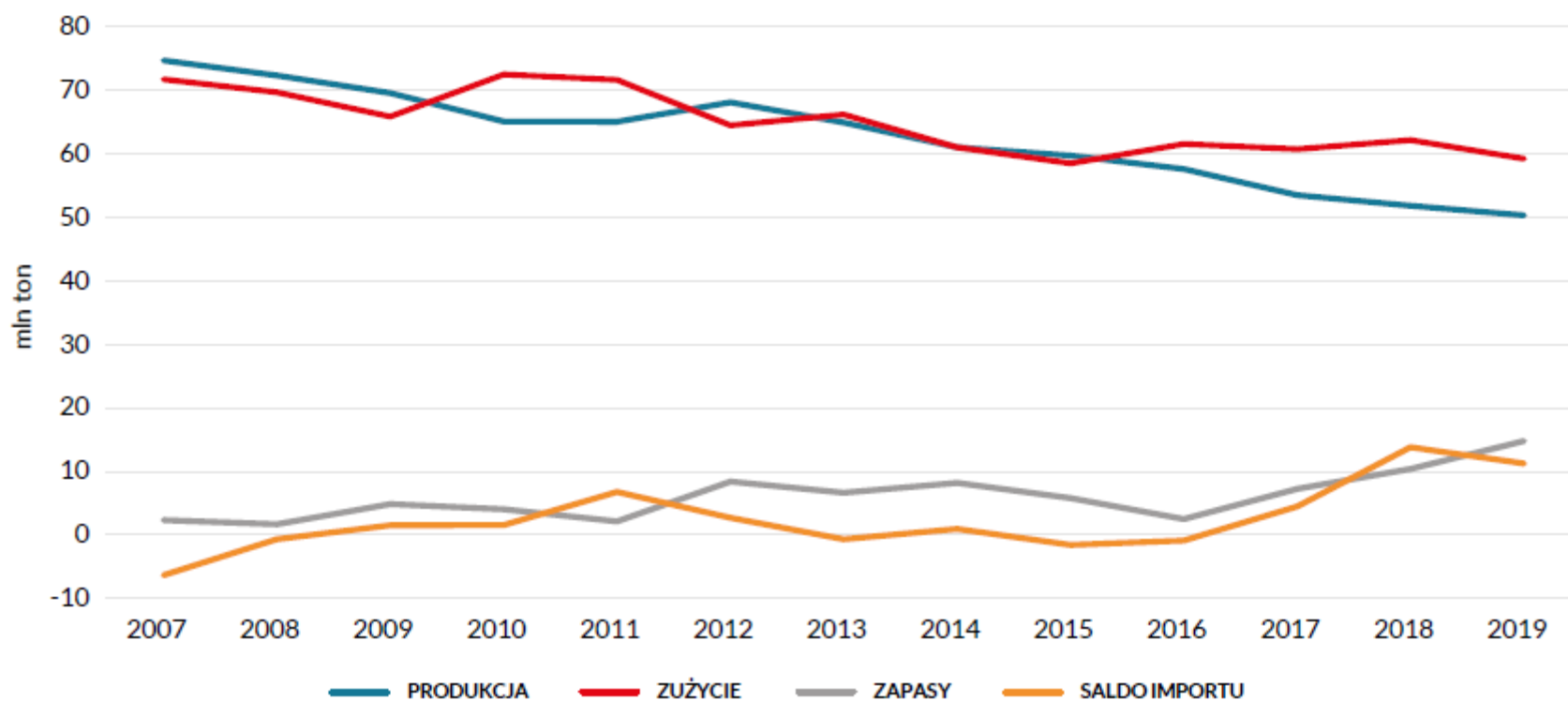
**ze względu na niedostępność danych cena w roku 2019 wyrażona jest jako średnia arytmetyczna cen dobowych. Pozostałe ceny wyrażone są jako średnia dobowo ważona wolumenem

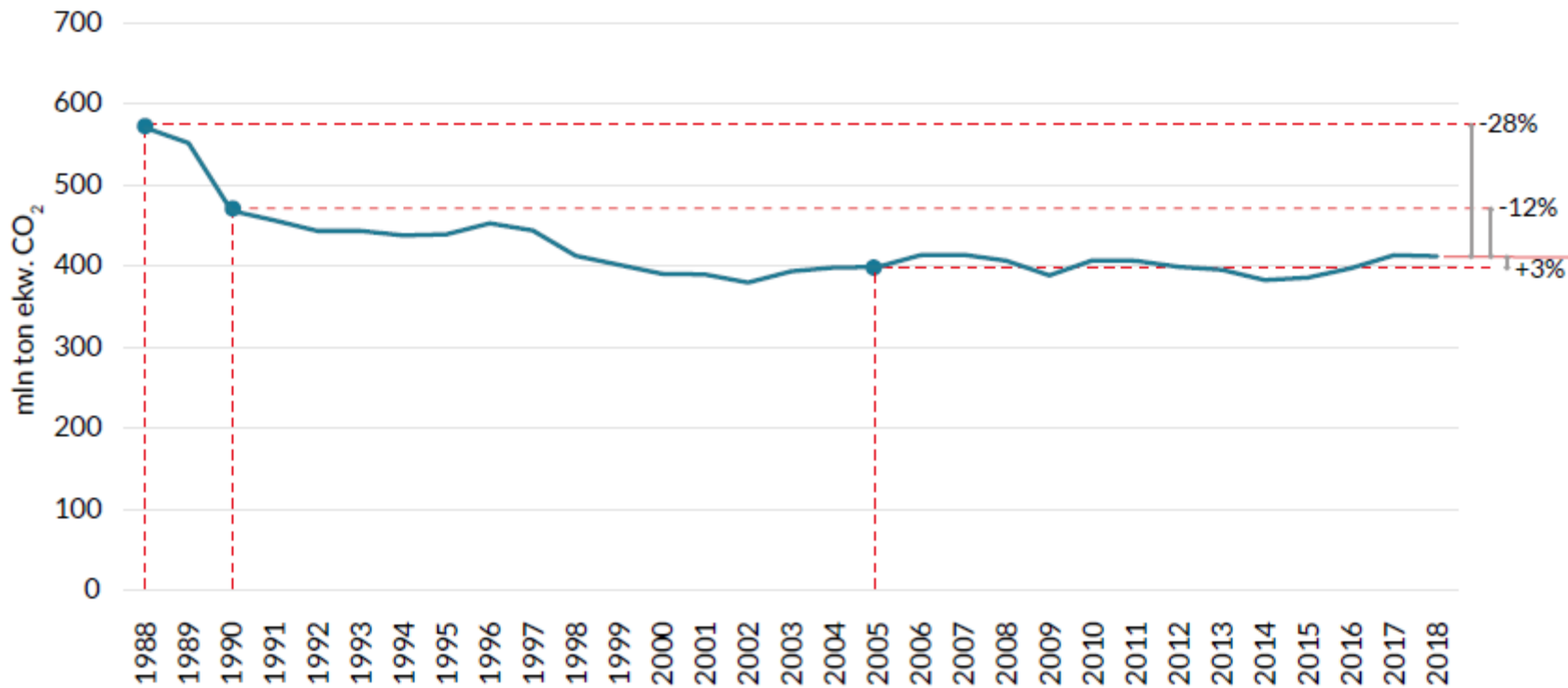
Zmiany w mocy zainstalowanej OZE - nadchodzi era słońca

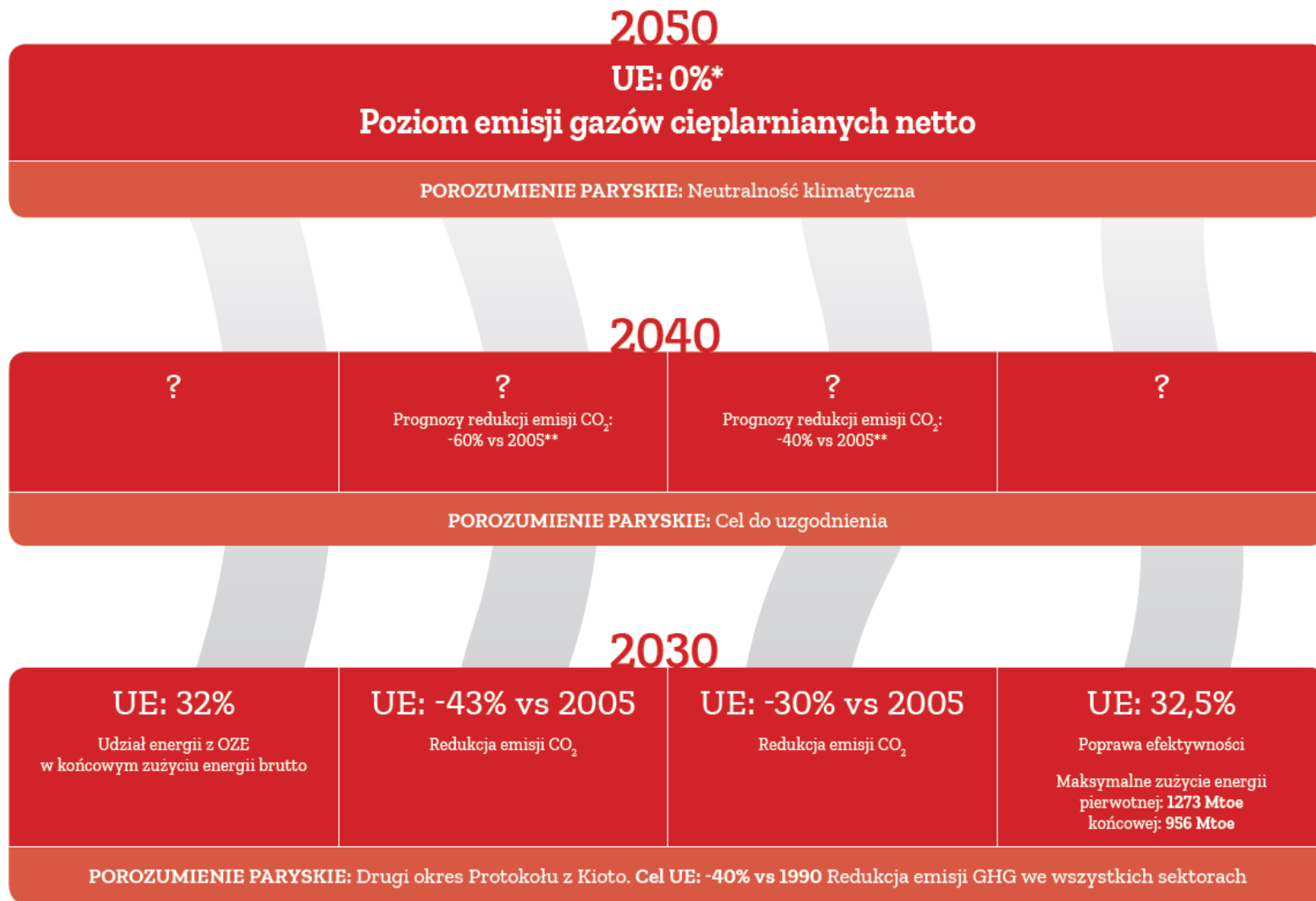
Paradoks węglowy

Brak redukcji emisji CO₂

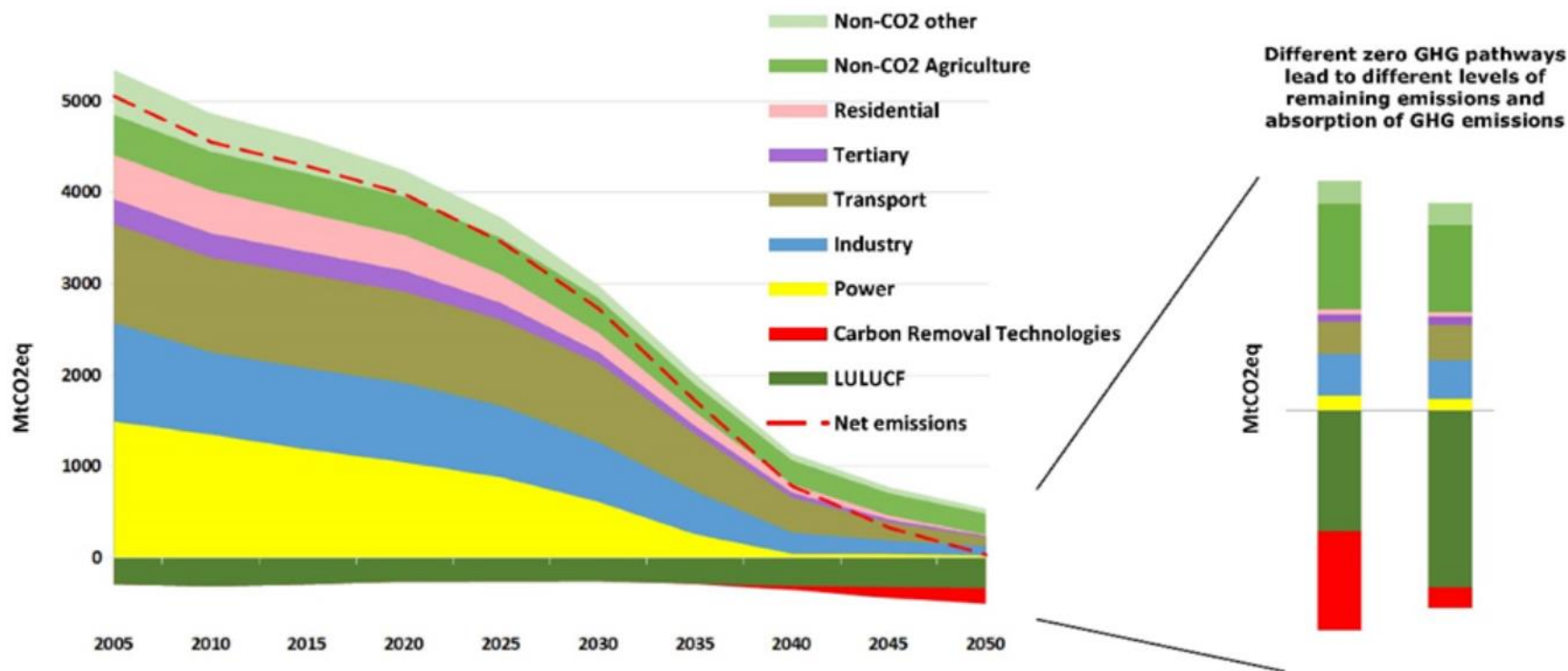

Co nas czeka?

Źródła zmian

- Pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”
- Dążenie do neutralności klimatycznej UE w 2050 r.

Istota zmian

- System energetyczny w Unii przechodzi **najgłębsze od dziesięcioleci przemiany**;
- Rynek energii elektrycznej jest centralnym elementem tego procesu;
- Wspólnym celem jest **zmniejszenie emisyjności** systemu elektroenergetycznego
- Dążenie do wspólnego celu stwarza nowe szanse, ale też nowe wyzwania dla uczestników rynku.
- Rozwój technologiczny umożliwia **nowe formy zaangażowania konsumentów i współpracy transgranicznej**.

Najważniejsze obszary

1. OZE fundamentem wytwarzania energii
2. Energetyka coraz bliżej ludzi
3. Nowy model zarządzania energetyką
4. Nieuchronność reform rynkowych w energetyce
5. Hamowanie wzrostu cen
6. Rynek mocy jako rozwiązanie ostateczne

Małymi krokami do wielkich zmian

Wpływ pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” na energetykę

OZE to nieodwracalny trend...

Cel dla UE 32%
(co najmniej)

Wzrost celu OZE w
efekcie Nowego Zielonego
Ładu

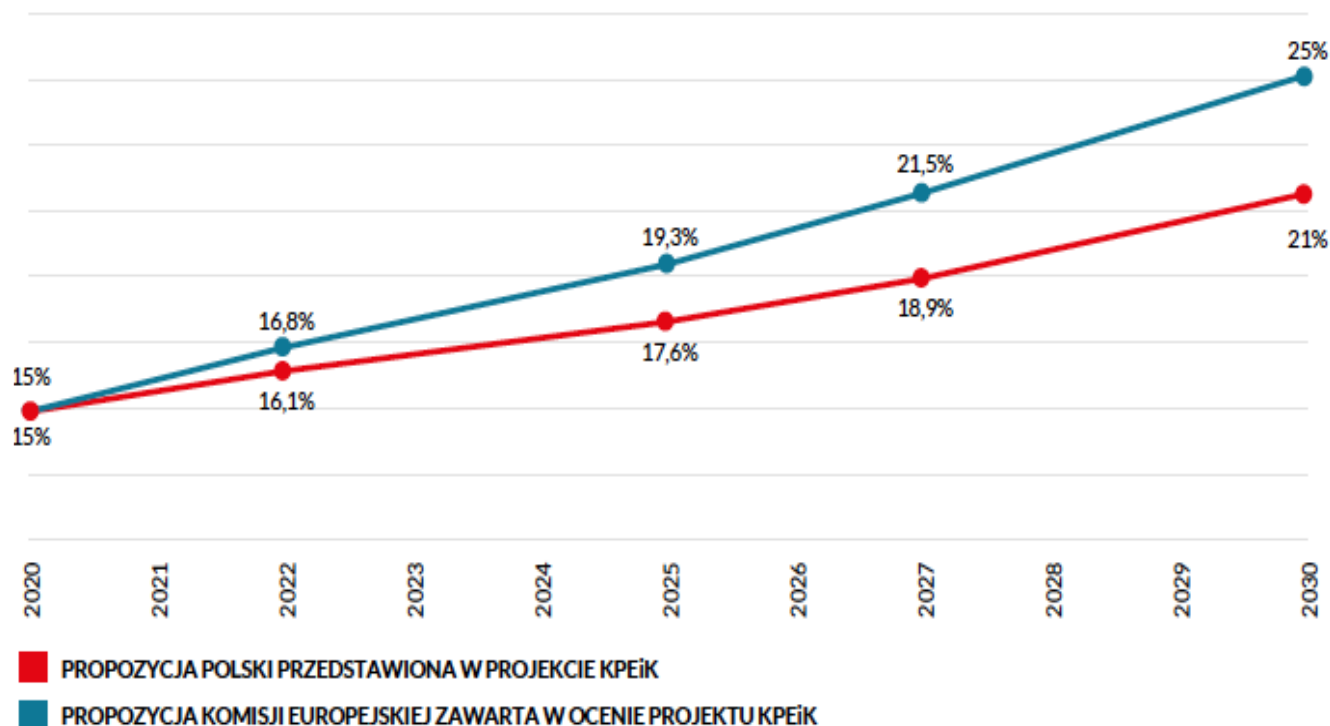
Cel dla ciepłownictwa
1.3 p.p.

Unijny mech.
finansowania OZE

Unijna platforma ds.
rozwoju OZE

Otwarcie systemów
wsparcia

Niedyskryminujący
dostęp do rynku
bilansującego

Wykres. „Trajektorie” – ścieżki dojścia do celu udziału OZE w miksie w Polsce do 2030 roku.

Każdy może zostać energetykiem.

NOWE PODMIOTY - zmniejszenie bariery wejścia na rynek

PROSUMENCI

os. fizyczne, przedsiębiorstwa -
wytwarzanie, magazynowanie,
sprzedaż nadwyżek.

Sprzedaż peer-to-peer
Rola koncentratorów

SPOŁECZNOŚCI OZE

os. fizyczne, MŚP, organy lokalne
- produkcja, użycie,
magazynowanie
i sprzedaż, uczestnictwo
w systemach wsparcia.

Ułatwienia w integracji małych źródeł OZE

- **PRZYŁĄCZANIE**
instalacji prosumenckich
do 10,8 kW (ew. do 50 kW) na podstawie
zwykłego powiadomienia
- Utrzymanie **PRIORYTETU**
DYSPONOWANIA małymi jednostkami
(<400 kW, od 2026 r. <200 kW)
- Zwolnienie z **OBOWIĄZKU**
BILANSOWANIA dla małych jednostek
(<400 kW, od 2026 r. <200 kW)

REGIONALIZACJA PROCESÓW DECYZYJNYCH

WZMOCNIENIE INSTYTUCJONALNE

- **Regionalne Centra Koordynacyjne**
dot. OSP, cel 70% handlu
międzystrefowego
- **OSD UE**
europejski koordynator operatorów
systemów dystrybucyjnych

WZMOCNIENIE WSPÓŁPRACY

- **Konsultacje regionalne krajowych planów**
- **Ocena wystarczalności zasobów na poziomie europejskim oraz regionalnym (ERAA)**
- **Regionalne plany kryzysowe**
- **Unijny mechanizm finansowania OZE**
– np. wspólne projekty ponadkrajowe
- **Otwarcie systemów wsparcia OZE**
- **Integracja europejskich rynków bilansujących**

Reformy rynku są nieuchronne

Nowe podmioty OZE na rynku
(również większa rola DSR i magazynów)

Łączenie rynków
cel 70% handlu ponadgranicznego

Nowe prawa klientów

ZWIĘKSZENIE
KONKURENCJI

Ograniczenie stosowania
rynków mocy i rezerw
strategicznych

Odejście od cen regulowanych

MNIEJSZE
MOŻLIWOŚCI
INTERWENCJI
PAŃSTWA

Wybrane zmiany

70% zdolności przesyłowych dla obrotu międzystrefowego do 2030

Ustalenie i realizacja ścieżki realizacji celu przez Polskę w latach 2020-2025.

Uwolnienie cen dla gospodarstw domowych

od 2021 r. możliwości jedynie krótkotrwałego stosowania taryf regulowanych dla odbiorców wrażliwych i zagrożonych ubóstwem energetycznym (uruchomienie pomocy socjalnej dla w/w).

Nowe prawa klientów

Zmienność cen w czasie, narzędzia porównywania ofert, prawo szybkiej zmiany dostawcy, inteligentne systemy opomiarowania, informacje o udziale OZE i efektywności energetycznej.

OSD UE

działalność operatorów będzie coraz bardziej skupiona na integracji OZE w systemie i **zapewnienie sprawnego funkcjonowania rozproszonego rynku.**

Rynek mocy

przeprowadzenie „Europejskiej oceny wystarczalności zasobów”, uzgodnienie z KE planu reform, **wdrożenie limitów emisji CO2.**

Wyzwania krajowe

1. Eskalacja wyzwań – ceny energii, reforma rynku, przyspieszenie UE;
2. Rosnący import energii elektrycznej (**10,6 TWh, +100%**);
3. Paradoks rynku węgla kamiennego – spadająca produkcja i rosnące zapasy przy niemal niezmiennym zużyciu;
4. Brak postępu w programie jądrowym, brak planu B;
5. Kończące się zasoby węgla brunatnego; spodziewana luka wytwórcza;
6. Wzrost zużycia gazu ziemnego;
7. Dystrybucja kosztów transformacji energetycznej:
  - wysokie ceny hurtowe a deregulacja taryf,
  - podział przychodów z aukcji emisji CO₂ (**rekordowe – 11 mld zł w 2019 r., więcej niż FST**)
8. Smog

Dziękuję za uwagę